

RNDr. Ján HANZLÍK, CSc.

Osobný fond

spracovala Mgr. L. Kamencová

2000

Úvod

RNDr. Ján Hanzlík, CSc. sa narodil 10. januára 1925 v Novom Meste nad Váhom . Po maturite na miestnom gymnáziu vyštudoval na FFUK v Bratislave geografiu a históriu. Už ako vysokoškolský poslucháč začal od roku 1949 pracovať v Zemepisnom ústave Slovenskej akadémie vied a umení. (Neskôr Geografický ústav SAV). V rokoch 1953-1963 pôsobil vo funkcii vedúceho oddelenia ekonomickej geografie a na pracovisku zotrval až do svojho odchodu do dôchodku v r. 1986. V r. 1965 získal hodnosť kandidáta geografických vied.

Svoj odborný záujem J. Hanzlík sústredil na problematiku geografie obyvateľstva a migračné procesy. Publikoval štúdie o vyst'ahovalectve zo Slovenska a o vývoji obyvateľstva na Slovensku za posledných 100 rokov. Z výskumu starších dejín geografie vznikli jeho štúdie o významných predstaviteľoch geografie – Jánovi Matejovi Korabinskom a Karolovi Gottliebovi Windischovi. Výsledky vedecko-výskumnej činnosti J. Hanzlíka nájdeme aj v encyklopedických príručkách a atlasoch máp.

Svoje znalosti v odbore geografie využíval ako expert napr. v Komisii pre historickú demografiu SAV, v Názvoslovnej komisii Ministerstva vnútra SSR, v Lexikálnej skupine Obyvateľstvo – pri Encyklopédii Slovenska. Sedem rokov pracoval ako výkonný a odborný redaktor Geografického časopisu. Bol aktívnym členom mnohých vedeckých spoločností: Čs. demografickej, Muzeálnej, Slovenskej geografickej, Slovenskej historickej, Slovenskej spoločnosti pre dejiny vied a techniky a i.

Za prínos k rozvoju slovenskej geografie bol ocenený viacerými vyznamenaniami: zlatým odznakom Čs. spoločnosti zemepisnej (1975), pamätnou medailou SAV (1978) a striebornou medailou D. Štúra Za zásluhy v prírodných vedách (1985).

RNDr. Ján Hanzlík zomrel 18. júna 1995. Jeho písomnú pozostalosť venovala Ústrednému archívu SAV v r. 2000 jeho manželka. Tvorí ju 8 archívnych škatúl roztriedených a spracovaných písomností z rokov 1934-1995. Inventár k fondu obsahuje 128 inventárnych jednotiek rozdelených do vecných skupín.

Prvou vecnou skupinou sú Materiály z vedeckej činnosti –I. Obsahujú rukopisy publikované –IB a Tlačené práce –IC, pri ktorých je aj presná citácia. Vedecká dokumentácia – ID pozostáva z poznámok a excerpcií z literatúry, zo štatistických údajov o obyvateľstve a z novinových výstrižkov. Skupinu uzatvárajú Konferencie a služobné cesty – IE prezentované pracovnými denníkmi.

Vo fonde nie je zastúpená vecná skupina II – Materiály z funkcií, ktorú obyčajne tvoria písomnosti pochádzajúce z činnosti v rôznych vedeckých, pedagogických, redakčných, alebo celospoločenských organizáciách, resp. komisiách.

Ďalšia vecná skupina nazvaná Biografické materiály - III sa skladá z Osobných dokladov a preukazov – IIIA; vysvedčení – IIIB; Pracovných zmlúv – IIIC; Menovaní a odvolaní – IIID; Osvedčení – IIIE; Životopisov – IIIF; Súpisu publikovaných prác – IIIG; Správ o činnosti – IIIH; Udelených vedeckých hodností – III I; Vyznamenaní III J a Denníkov IIIK. Táto skupina je čo do obsahu najrôznorodnejšia a poskytuje zaujímavý obraz o osobnosti J. Hanzlíka ako aj o šírke jeho záujmov.

Vecná skupina IV- Korešpondencia je zoradená abecedne podľa odosielateľov.

Skupina V – Fotografie je usporiadaná tematicky, napr. pracovné stretnutia odborníkov, rodina, spolužiaci a iné.

II

Príležitostné články, posudky a hodnotenia J. Hanzlíka sú obsahom vecnej skupiny VI-O pôvodcovi fondu.

V VII. skupine Práce iných autorov nájdeme väčšinou separáty článkov a štúdií, ktoré svojou témou zaujali J. Hanzlíka. Niektoré sú aj s venovaním autorov.

Posledná vecná skupina Materiály rodiny –VIII je zastúpená len ilustračne kádrovým posudkom na manželku Gabrielu Hanzlíkovú.

Osobný fond RNDr. Jána Hanzlíka, CSc. je príspevkom k poznaniu povojnového vývoja slovenskej geografie.

RNDr. Ján HANZLÍK, CSc.

Osobný fond

spracovala Mgr. L. Kamencová

2000

I Materiály z vedeckej činnosti

B Rukopisy publikované

1	IB	Pohyb obyvateľstva na Slovensku v rokoch 1900-1910.	1952	1
2	IB	PhDr. Vít'azoslav Cintula. (priložený listinný materiál z pozostalosti V.C.)	1954	1
3	IB	PhDr. Vít'azoslav Cintula.	1955	1
4	IB	Pohyb obyvateľstva na Slovensku v rokoch 1901-1910.	1960	1
5	IB	Pohyb obyvateľstva na Slovensku v rokoch 1869-1961.	1962	1
6	IB	Pohyb obyvateľstva na Slovensku v rokoch 1869-1961.	1964	2
7	IB	Vývoj obyvateľstva na Slovensku v rokoch 1850-1950.	po r. 1982	2
8	IB	Alojz Medňanský. Nitrianska stolica.	1987	2
9	IB	Slovenské vyst'ahovalectvo a jeho priebeh až do druhej svetovej vojny.	b. d.	2

C Tlačené práce

10	IC	Hospodársky rozvoj Uralu. (Zemepisný sborník SAVU, č. 1-2, str.114-118) Recenzia práce M.Šaradín : Vrátna dolina Malej Fatry. (Zemepisný sborník SAVU,č.1-2, str. 140-141) Recenzia práce (?): Metody vyučování zeměpisu v SSSR. (Zemepisný sborník SAVU, č. 1-2. str. 147-148)	1952	2
11	IC	Názory sovietskych geografov na nové smery vo francúzskej geografii. (Zemepisný sborník SAVU, č. 3-4, str. 156-160)	1953	2
12	IC	PhDr. Vít'azoslav Cintula. (Geografický časopis, č. 3-4, str. 115-120)	1954	2

13	IC	VI. sjazd československých zemepiscov v Smoleniciach. (Geografický časopis, č. 3-4, str. 230-236)	1955	2
14	IC	J. Hanzlík, P. Horváth: Demografické problémy Žitného ostrova. (Geografický časopis, č. 2-2, str. 127-133)	1956	2
15	IC	Sovietsky geograf píše o obyvateľstve Slovenska. (Naša veda, č. 7-8, str. 351)	1958	3
16	IC	Slovenské vyst'ahovalectvo na prahu imperializmu. (Geografický časopis, č. 3, str. 195-211)	1961	3
17	IC	Príspevok k geografii obyvateľstva rajónu VSŽ (Acta geologica et geographica..., č.4, str. 275-294)	1964	3
18	IC	Vývoj obyvateľstva na Slovensku v období 1869-1961. (Geografický časopis, č. 1, str. 3-30)	1967	3
19	IC	Vývoj hustoty obyvateľstva na území dnešnej SSR. (Forum metricum slovacum – zborník z konferencie, str. 71-87)	1973	3
20	IC	Recenzia práce : Populačný vývoj NDR 1939 – 1965)	1973	3
21	IC	Život a dielo Jána Mateja Korabinského; Zastúpenie slovenskej orografickej, hydrografickej a topografickej nomenklatúry na mapách. (Zborník referátov a diskusných príspevkov z konferencie o dejinách kartografie str. 8-24 a str. 95)	1976	3
22	IC	Život a dielo Jána Mateja Korabinského . (Z dejín vied a techniky na Slovensku. IX, str. 157-180)	1979	3
23	IC	Geografia obyvateľstva. (Demografie, 23, č. 1, str. 21-23)	1981	3
24	IC	Karol Gottlieb Windisch (život, dielo a jeho vplyv na rozvoj geografie na Slovensku) (Geografický časopis, č. 4, str. 374-394)	1983	3

25	IC	Štefan Janšák – historický geograf. (Štefan Janšák – K storočnici nestora slovenskej archeológie, str. 28-34) 1987	3
D Vedecká dokumentácia			
26	ID	Poznámky a excerpčia z literatúry, štatistické údaje o obyvateľstve podľa obcí, výstrižky z novín. b. d.	4-5
E Konferencie, služobné cesty.			
27	IE	Materiál zo služobnej cesty v Egypte – bankové výpisy a podklady o organizácii SAV. 1966	5
28	IE	Pracovný denník zo služobných ciest v NDR. 1966-1969	5
29	IE	Pracovný denník zo služobnej cesty v Rumunsku. 1973	5
III Biografické materiály			
A Osobné doklady a preukazy			
30	IIIA	Rodný list, občiansky preukaz, pas, vodičský preukaz, preukaz člena zväzu vysokoškolského študentstva. 5 ks 1939-1985	5
31	IIIA	Preukazy člena vedeckých spoločností: Čs. demografická spoločnosť, Čs. spoločnosť pre šírenie politických a vedeckých poznatkov, Muzeálna slovenská spoločnosť, Slovenská demografická a štatistická spoločnosť, Slovenská geografická spoločnosť, Slovenská historická spoločnosť, Slovenská spoločnosť pre dejiny vied a techniky. 10 ks 1949-1983	5
32	IIIA	Členský preukaz Akadémie vzdelávania a Socialistickej akadémie ČSSR. 4 ks 1973-1991	5
33	IIIA	Legitimácie člena Matice slovenskej. 3 ks 1945-1969	5
34	IIIA	Legitimácie z knižníc: Knižnica Slovenskej univerzity, Univerzitnej knižnice Ústrednej knižnice SAV, obvodnej knižnice, Slovenskej pedagogickej knižnice. 7 ks 1947-1992	5
35	IIIA	Preukazy člena Revolučného odborového hnutia a člena Brigády socialistickej práce; Zväzu čs. – sovietskeho priateľstva, brigády	

		preukaz z Trate mládeže.	8 ks	1948-1983	6
36	IIIA	Legitimácia Spolku sv. Vojtecha, členské preukazy Zväzu pre spoluprácu s armádou, Zväzu čs. filatelistov, Slovenského zväzu záhradkárov a Jednoty dôchodcov na Slovensku.	9 ks	1947-1991	6
B Vysvedčenia					
37	IIIB	Gymnaziálne vysvedčenia, vysvedčenie z FFUK, vysvedčenia z knižničného a jazykových kurzov, z Večernej univerzity marxizmu-leninizmu.	61 ks	1945-1966	6
C Pracovné zmluvy					
38	IIIC	Pracovné zmluvy s: Geografickým ústavom Slovenskej univerzity, Zemepisným ústavom SAVU, Zemepisným ústavom SAV, Geografickým ústavom SAV; záznamy o povinnostiach a obmedzeniach osoby určenej pre styk s hospodárskym a služobným tajomstvom; rozhodnutie o priznaní starobného dôchodku.	44 ks	1947-1986	6
D Menovania, odvolania					
39	IIID	Menovanie za výkonného redaktora Geografického časopisu, odvolanie z funkcie vedúceho oddelenia ekonomickej geografie GÚ SAV.	2 ks	1954-1973	6
E Osvedčenia					
40	IIIE	Osvedčenie o štátnom občianstve, o národnej a politickej spoľahlivosti, domovský list, vysvedčenie zachovalosti, o majetkových pomeroch, výpis z registra trestov.	6 ks	1940-1987	6
F Životopisy a dotazníky					
41	IIIF	Životopisy a dotazníky – napr. pre Biografický slovník MS.	13 ks	1952-1987	6
G Súpis publikovaných prác					
42	IIIG	Prehľad publikačnej činnosti.		1950-1989	6

H Správy o činnosti

43	IIII	Prehľad odbornej činnosti.		1955	6
----	------	----------------------------	--	------	---

I Udelenie vedeckých hodností

44	III I	Udelenie hodnosti RNDr. a CSc. – diplomy.	2 ks	1953,1965	6
----	-------	---	------	-----------	---

J Vyznamenania

45	IIII	Pamätaná medaila SAV - strieborná	1 ks	1978	6
----	------	-----------------------------------	------	------	---

46	IIII	Čestná plaketa D. Štúra Za zásluhy v prírodných vedách – strieborná; návrhy na udelenie plakiet D. Štúra a L. Štúra.	1 ks	1985	6
----	------	--	------	------	---

47	IIII	Odznaky BSP – strieborný a bronzový.	2 ks	b. d.	6
----	------	--------------------------------------	------	-------	---

48	IIII	Ďakovný list Archeologického ústavu SAV za záchranu vzácneho nálezu; čestné uznanie Sekcie matematických a prírodných vied SAV za pracovné a prácu v ZV ROH; blahoprajný list k 60. narodeninám z pracoviska, udelenie čestného členstva v Slovenskej spoločnosti pre dejiny vied a techniky pri SAV.	4 ks	1955-1993	6
----	------	---	------	-----------	---

49	IIII	Odznak účastníka pochodu mesta Myjava na 50 km.	1 ks	1978	6
----	------	---	------	------	---

K Denníky

50	IIII	Poznámková knižka o výdavkoch, zápisníky, diáre.	5 ks	1945-1976	6
----	------	--	------	-----------	---

IV Korešpondencia

51	IV	Abella M. - Budapešť	3 ks	1955-1956	7
----	----	----------------------	------	-----------	---

52	IV	Armenskoje geografičeskoje občestvo - Jerevan	1 ks	1973	7
----	----	---	------	------	---

53	IV	Berezowski S. - Varšava	1 ks	1976	7
----	----	-------------------------	------	------	---

54	IV	Biró - Maďarsko (Csegléd)	1 ks	b. d.	7
----	----	-----------------------------	------	-------	---

55	IV	Blaško - Piešťany	1 ks	1963	7
56	IV	Blažek, Černák - Hortobágy	1 ks	b. d.	7
57	IV	Bulgarsko geografsko družstvo - Sofia	1 ks	1972	7
58	IV	Bulla J. – Alžír	1 ks	1983	7
59	IV	Drecka J. - Varšava	1 ks	1958	7
60	IV	Drulák - Kroměříž	1 ks	1955	7
61	IV	Edo – Varšava, Dudince, Trenčianske Teplice	3 ks	1956-1993	7
62	IV	Francová N. – Vápenný Podol	2 ks	1954	7
63	IV	Fučíková M. - Dubí	1 ks	1958	7
64	IV	Geografičeskoje občestvo Gruzinskoj SSR - Tbilisi	1 ks	1961	7
65	IV	Hanzlík J. – Debrecín, Moskva, Pécs, Soči, Tokaj, Turecký Vrch, Varšava.	10 ks	1955-1957	7
66	IV	Jacob G. a A. - Drážďany	2 ks	b. d.	7
67	IV	Jagielski A. - Vroclav	7 ks	1969-1992	7
68	IV	Kalta J. - Pécs	2 ks	1960	7
69	IV	Kosicka T. Varšava	1 ks	1963	7
70	IV	Kovalev S. - Moskva	2 ks	1973-1974	7
71	IV	Kudrnovský - Praha	1 ks	1974	7

72	IV	Kundisch E. – Altenberg, Neubrandenburg	4 ks	1972-1977	7
73	IV	Kvitkovič J. - Sobrance	1 ks	1957	7
74	IV	Láng J. - Budapešť	1 ks	1957	7
75	IV	Lászlóvá – Olomouc	1 ks	1956	7
76	IV	Lukniš M. - Bratislava	1 ks	1985	7
77	IV	Maria - Genik	1 ks	1976	7
78	IV	Mitardžjanu B.K. - Jerevan	1 ks	1973	7
79	IV	Mižo - Michalovce	1 ks	1992	7
80	IV	Möbius D. - Berlín	1 ks	1977	7
81	IV	Mucha L. - Praha	1 ks	1973	7
82	IV	Nad'a – Banská Štiavnica	1 ks	1954	7
83	IV	Nagy . - Budapešť	1 ks	1983	7
84	IV	Pécsi M. - Nagymaros	1 ks	1961	7
85	IV	Pivovarov J.L. - Moskva	3 ks	1971-1973	7
86	IV	Prikryl L. – Žilina, Bukurešť	3 ks	1992	7
87	IV	Purgina - Budapešť	1 ks	1960	7
88	IV	Rímskokatolícky farský úrad - Martin	1 ks	1994	7

89	IV	Saxe P. - Lipsko	1 ks	1974	7
90	IV	Schneider S. – Remagen / Rh	3 ks	1961-1969	7
91	IV	Szugsna T. - Varšava	3 ks	1957	7
92	IV	Stolarik M. - Philadelphia	3 ks	1988-1992	7
93	IV	Straszewin L. - Varna	1 ks	1961	7
94	IV	Szénely A. – Tusnad (Rumunsko)	1 ks	1957	7
95	IV	Šimková - Prešov	1 ks	1957	7
96	IV	Táčovská – Piešťany, Tihany	2 ks	1963-1965	7
97	IV	Takács E. - Eger	1 ks	1934	7
98	IV	Thüranf G. - Mníchov	1 ks	1969	7
99	IV	Ujo a teta - Velehrad	1 ks	1949	7
100	IV	Valesjan L. - Jerevan	3 ks	1974-1975	7
101	IV	Vagács A. - Budapešť	1 ks	1955	8
102	IV	Veršík J. - Poznaň	1 ks	1965	8
103	IV	Viktorín K. – Kríž nad Hronom, Budapešť	2 ks	b. d.	8
104	IV	Vjostrowici J. - Varšava	2 ks	1957,1971	8
105	IV	Wariecki A. - Niemcza	1 ks	1960	8

106	IV	Zagożdżonowic J. a A. - Wroclav	1ks	1968	8
107	IV	Zelenská – Karlove Vary, Moskva, Topolčany	4 ks	1956-1957	8
108	IV	Zolovskij A. - Kijev	1 ks	1958	8
109	IV	Zoltán - ?	1 ks	b. d.	8
110	IV	Korešpondencia neurčená	21 ks		8

V Fotografie

111	V	Portréty J. Hanzlíka	11 ks		8
112	V	Fotografie zo stretnutia odborníkov v Smoleniciach, zo zájazdov a iných podujatí.	33 ks		8
113	V	Rodinné fotografie	13 ks		8
114	V	Fotografie z dovoleníek s priateľmi.	17 ks		8
115	V	Fotografie so spolužiakmi z gymnázia.	3 ks		8
116	V	Farebné negatívy DVP v Smoleniciach a Halle- Neustadt.	12 ks		8

VI O pôvodcovi fondu

117	VI	Hodnotenia a posudky na J. Hanzlíka z pracoviska.		1963-1985	8
118	VI	Článok k 60. narodeninám J. Hanzlíka vo Vlastivednom časopise.		1985	8
119	VI	Parte, oznámenie o úmrtí J. Hanzlíka vo Večerníku a v Správach SAV.		1995	8

VII Práce iných autorov

120	VII	Lukneš M.: Morfológická štúdia Tribča – s venovaním autora. (SAVU, 1949, separát z časopisu Geographica Slovaca, I.)	1949	8
121	VII	Zápisnice Slovenskej zemepisnej spoločnosti.	1946-1949	8
122	VII	Šimo E.: Príspevok k poznaniu vzťahov medzi ročnými zrážkami a odtokmi v niektorých slovenských povodiach – s venovaním autora. (Geografický časopis, č. 4, Vydavateľstvo SAV)	1956	8
123	VII	von Neef E.: Zur Frage des gebietswirtschaftlichen Potentials - s venovaním autora.	1966	8
124	VII	Ros'ciszewski M. Pólwysep arabski – s venovaním autora.	1968	8
125	VII	Straszewicz L.: Spoločenská úloha geografie ako aplikovanej vedy. (Geografický časopis, č. 2)	1970	8
126	VII	Prikryl L.M.: Slovenský geograf v Čechách. (novinový výstrižok)	b. d.	8
127	VII	75 rokov gymnázia M. R. Štefánika v Novom Meste nad Váhom.	1994	8

VIII Materiály rodiny

128	VIII	Kádrový posudok na Gabrielu Hanzlíkovú, manželku J. Hanzlíka.	1961	8
-----	------	---	------	---

